

Vážení čtenáři,

dostalo se k vám nové číslo školního časopisu – tentokrát s vánoční tematikou. Redakce pro vás připravila recepty, povídku, luštění, článek a spoustu krásných fotek. Na konci najdete speciální přílohu. Bohužel, nepřinášíme avizovaný rozhovor, protože kvůli epidemiologické situaci nešel realizovat.

Doufáme, že se vám vánoční číslo bude líbit a přejeme vám krásné a klidné Vánoce!

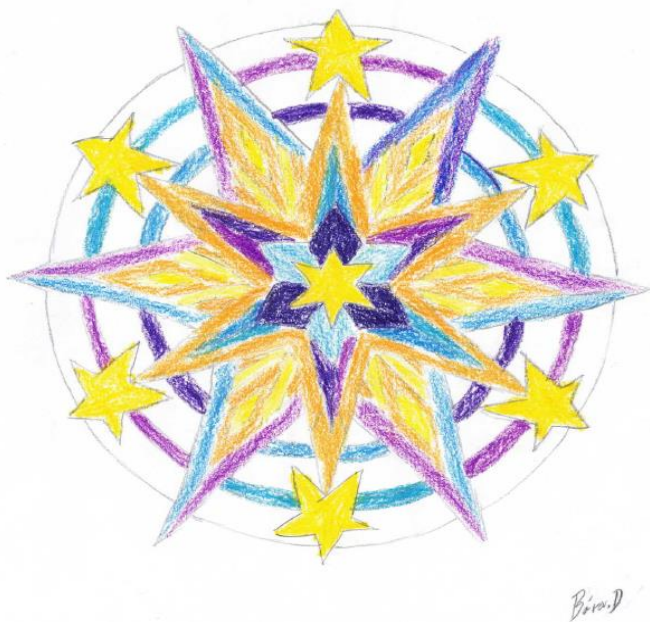
Fotila Martina Koulová

Kreslila: Eva Valterová

Kreslila oba obrázky: Bára Došková

Historie Vánoc:

Kde se vzaly a proč je slavíme?

Připravila: Martina Koulová

Slovo Vánoce pochází ze staroněmeckého Weihnachten, složeného z wīha- (světit) a Nacht (noc). Způsob oslavy Vánoc se během historie měnil. Ještě před narozením Ježíše se lidé setkávali, aby oslavili zimní slunovrat. Je prokázáno, že Vánoce začaly být oslavou narození Spasitele právě ve třetím až čtvrtém století. Pro křesťany jsou Vánoce oslavou narození Ježíše Krista v Betlémě. Papež Julius I. rozhodl, že Vánoce, tedy narození Ježíše Krista, budeme oslavovat 24. prosince.

Okolnosti Ježíšova narození se často znázorňují na vánočních jesličkách v betlémech. Během středověku se stalo velmi populární koledování, původně šlo o skupiny tanečníků, kteří zpívali.

Bylo tradicí držet na Štědrý večer ruku v měšci. Ne proto, aby bohatí mohli obdarovat chudé, ale aby se jim po celý rok peníze množily. Tradicí bylo otvírat kapsy, aby všechno štěstí napadalo do jejich kapes. Dalším zvykem bylo obdarovat blízké proto, aby dárci měli celý rok štěstí. Kdo toho večera neobdaruje jiné, zchudne.

Dodržoval se zákaz zametání během Štědrého dne, abychom nezranili či nevymetli duše zemřelých, které pobývají mezi živými. Při večeři na Štědrý den hospodyně nesměla v průběhu večeře vstát od stolu, jinak by slepice neseděly celý rok na vejcích.

Fotila: Martina Koulová

Do 17. století byl středem vánočních zvyků kostel, kde byl vystaven betlém s jesličkami a probíhala zde štedrovečerní mše.

Vánočky směli péct výhradně pekaři. Od 17. století se oslava Vánoc přesunula do rodin.

Ke sváteční večeři se připravoval kuba, jehož základem jsou kroupy a houby. Dříve se nepodávala ryba, aby štěstí neuplavalo. Až na konci 18. století se začal připravovat kapr na černo a rybí polévka.

Od 19. století se používá vánoční stromček jako ozdoba i v českých zemích. Je jedním ze symbolů Vánoc. Tradice zdobení stromku pochází z území Baltu a Německa a původně byl ozdoben jablky, ořechy a jinými potravinami. Později se přidala tradice zdobení svíčkami. keltského nového roku.

Fotila: Martina Koulová

Vánoční stromky měly ochrannou funkci. V Česku poprvé postavil vánoční stromek v roce 1812 ředitel pražského Stavovského divadla pro své přátele.

V Čechách se Vánoce slaví 24. (Štědrý den), 25. (Boží hod) a 26. prosince (svatý Štěpán) a předchází jim čtyřtýdenní advent a půst. Všechny tři dny jsou oficiálním státním svátkem.

A jaké jsou typické vánoční tradice?

Koleda znamená lidovou vánoční píseň. V koledách se však zachovaly stopy prastarých obyčejů. Koleda se konala v blízkosti zimního slunovratu, v době největší nouze, kdy se zámožnější hospodáři mohli blýsknout štědrým obdarováním hladových. Koledníci obcházeli dům od domu a zpěvem se snažili vyžebrať nějakou dobrotu.

Jesličky, nebo také betlém, je zobrazení Ježíšova narození. Jedná se o Marii, Josefa a malého Ježíška, nejčastěji v přístřešku, s oslem a volkem. Některé jesličky mají i pastýře, kteří přinášejí dary.

Vánoční dárky se staly součástí Vánoc až v 19. století. Bylo zvykem obdarovávat členy rodiny, ale i služebnictvo. Ti dostávali oblečení nebo peníze na přilepšení. Dárky se dávaly také žebrákům.

Do **štedrovečerní večeře** se dodržoval půst a nesmělo se jíst maso. Tradiční večeře se skládá z rybí polévky, bramborového salátu a obalovaného kapra. V rámci příprav se peče vánoční cukroví a vánočka.

Betlémské světlo je jednou z novějších vánočních tradic. Světlo se zapaluje v Betlémě a pak putuje napříč Evropou. Do Česka betlémské světlo přichází z Vídně, odkud ho skauti rozvázejí v sobotu před 4. nedělí adventní, takže je pak k dispozici v kostelích, na náměstích, vánočních trzích, v knihovnách apod.

Zdroj: kudyznudy.cz

Vánoční recepty

1. Skořicové rohlíčky

Připravila a fotila: Lucie Čemusová

Budete potřebovat:
listové těsto pokojové teploty (já koupené)
1 vejce
Mletá skořice
Cukr krupice

Postup:
Listové těsto nakrájíme na tři pruhy a v pruzích vyřezeme trojúhelníčky.

Trojúhelníčky pomažeme bílkem se skořicí.

Trojúhelníčky zarolujeme nejdelší stranou k nejdelšímu cípu.

Naše rohlíčky si zahneme tak, aby vypadaly jako loupák.
Žloutek smícháme se skořicí (podle chuti). Já dala ½ kávové lžičky skořice a 1,5 polévkové lžice cukru.

Dáme do trouby a pečeme na 180 stupňů 20 – 30 minut dozlatova.
Pak je dáme vychladnout.

Přeji dobrou chuť!

2. Burizónová mňamka

Připravila a fotila: Rozárie Dvořáková

Budete potřebovat:
½ pytlíku burizonů
4 balíčky karamelky
1 máslo

Postup:
Karamelky rozbalíme a dáme do hrnce společně s máslem.
Rozpustíme na mírném ohni.

Když je vše rozpuštěné, přisypeme burizony.

Promícháme, aby se směs spojila a vylijeme na plech.
Necháme vystydnout a ztuhnout při pokojové teplotě.
Pak vykrajujeme tyčinky.

3. Perníčky

Připravila a fotila: Martina Koulová

Budete potřebovat:

Na těsto:

25 dkg hladké mouky

17 dkg Hery

3 dkg medu

5 dkg moučkového cukru

1 žloutek

kůra z ¼ citronu (sušená)

2 lžičky jedlé sody

¼ balíčku vanilkového cukru

½ balíčku skořicového cukru

2 lžičky perníkového koření

Všechny suroviny dobře zpracujeme a dáme na jednu hodinu do lednice. Odpočínuté a ztuhlé těsto vyválíme na 3-4 mm, vykrajujeme tvary, pokládáme na plech.

Pečeme na 180 °C asi 5-7 minut. Zdobíme.

Na polevu (zdobení):

2 bílky

40 dkg moučkového cukru

2 lžičky bramborového škrobu

1 lžička citrónové šťávy

Vánoční povídka

Připravila: Martina Koulová

V jedné zemi na Východě žil před dvěma tisíci lety mladý blázen. Jako každý blázen snil i on o tom, že se jednou stane moudrým. Miloval hvězdy. Nikdy jej neunavilo pozorovat je a při tom žasnout nad nekonečností nebe. A tak se stalo, že jedné noci neobjevili novou hvězdu jen králové Kašpar, Melichar a Baltazar, ale i tento blázen. Ta nová hvězda je jasnější než ostatní, myslel si.

To bude královská hvězda, narodil se nový vladař! Chci mu nabídnout své služby. Vždyť jestliže je to král, bude určitě potřebovat také nějakého blázna. Vydám se na cestu a budu jej hledat. Hvězda mě povede. Dlouho přemýšlel, co by novému králi mohl přinést darem. Avšak kromě své bláznovské kapuce, zvonkohry a jedné květiny neměl nic, co by mu mohl darovat. A tak se z domova vydal na cestu - bláznovskou kapuci na hlavě, zvonkohru v jedné a květinu ve druhé ruce.

První noc jej hvězda přivedla do chudé chaloupky. Tam našel dítě, které bylo chromé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. Ach, pomyslel si blázen, dám tomu dítěti svoji bláznovskou kapuci. Potřebuje ji více, než nějaký král. Dítě si bláznovskou kapuci nasadilo na hlavu a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Druhou noc jej hvězda zavedla do krásného paláce. Tam našel dítě, které bylo slepé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. Ach, pomyslel si blázen, dám tomu dítěti svoji zvonkohru. Potřebuje ji více, než nějaký král. Dítě zvonkohru nadšeně rozeznělo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Třetí noc jej hvězda zavedla do zámku. Tam našel dítě, které bylo hluché. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. Ach, pomyslel si blázen, dám tomu dítěti svoji květinu. Potřebuje ji více, než nějaký král. Dítě si květinu s úžasem prohlíželo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo. Teď už mi nezůstalo nic, čím bych mohl krále obdarovat. Bude asi lepší, když se vrátím, pomyslel si.

Avšak když vzhledl k obloze, hvězda stála na jednom místě a smála se na něj jasněji než kdykoli předtím. A v tom uviděl cestu k nějaké stáji uprostřed polí. Před stájí potkal tři krále a zástup pastýřů. I oni hledali nového krále. Ten ležel v jeslích - malé, bezbranné, chudé dítě.

Maria, která zrovna chtěla na slámu prostřít čisté plínky, se bezradně rozhlížela a hledala pomoc. Nevěděla, kam by dítě položila. Josef právě krmil osla a všichni ostatní měli plné ruce darů. Tři králové přinášeli zlato, kadilo a myrhu, pastýři pak vlnu, mléko a chléb. Jen blázen zde stál s prázdnýma rukama. Maria, plná důvěry, položila tedy dítě do jeho náruče. Tak našel Krále, kterému chtěl v budoucnu sloužit. A také věděl, že svoji bláznovskou kapuci, zvonkohru i květinu rozdál dětem, aby měl místo pro Dítě, které mu nyní se svým úsměvem darovalo moudrost, po níž toužil.

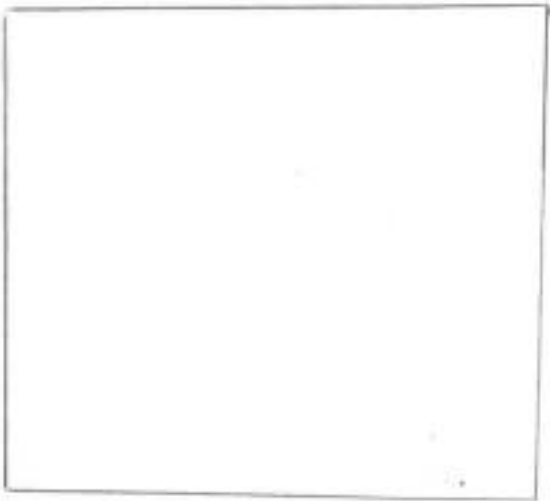
Sváteční luštění

Připravila: Kristýna Ouřadová

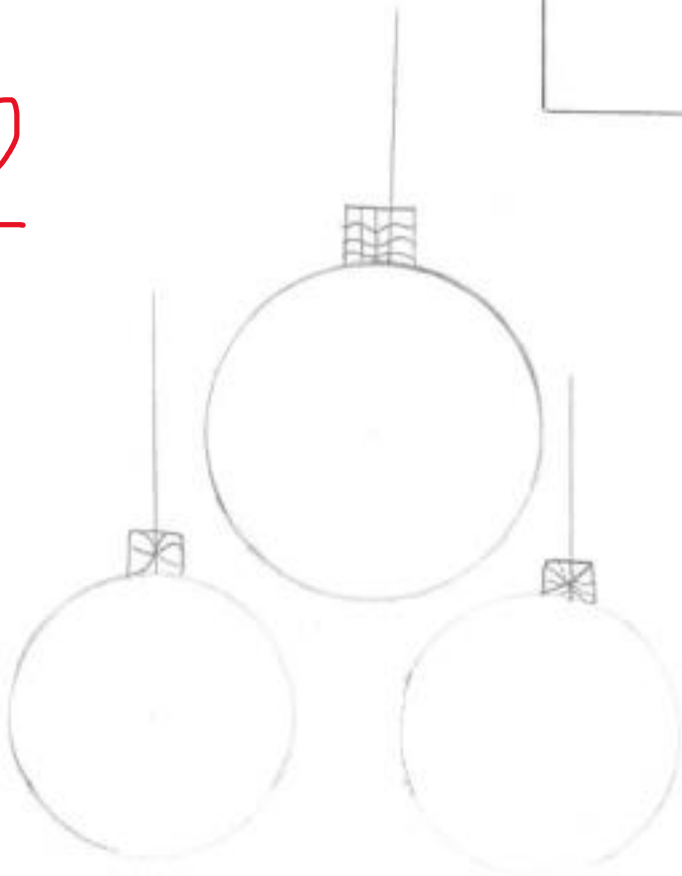
Tuto stránku doporučujeme vytisknout. ☺

- 1. Nakresli si vánoční obrázek.
- 2. Dokresli a vybarvi vánoční ozdoby.
- 3. Najdi a vybarvi vánoční tvary.

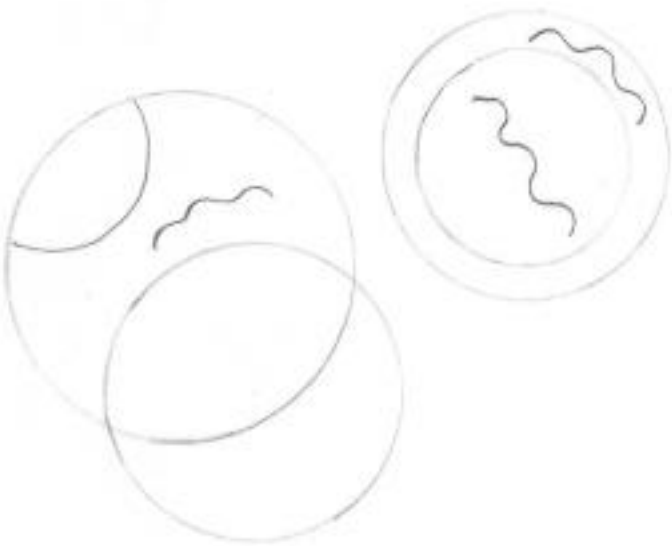
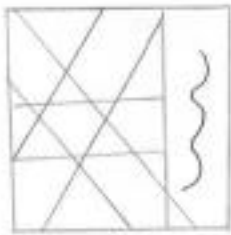
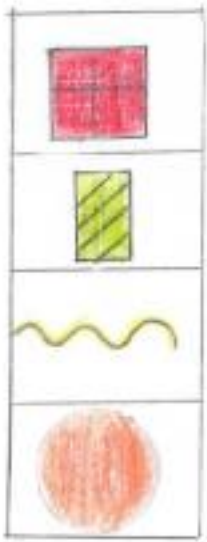
1

2

3

Sváteční luštění 2

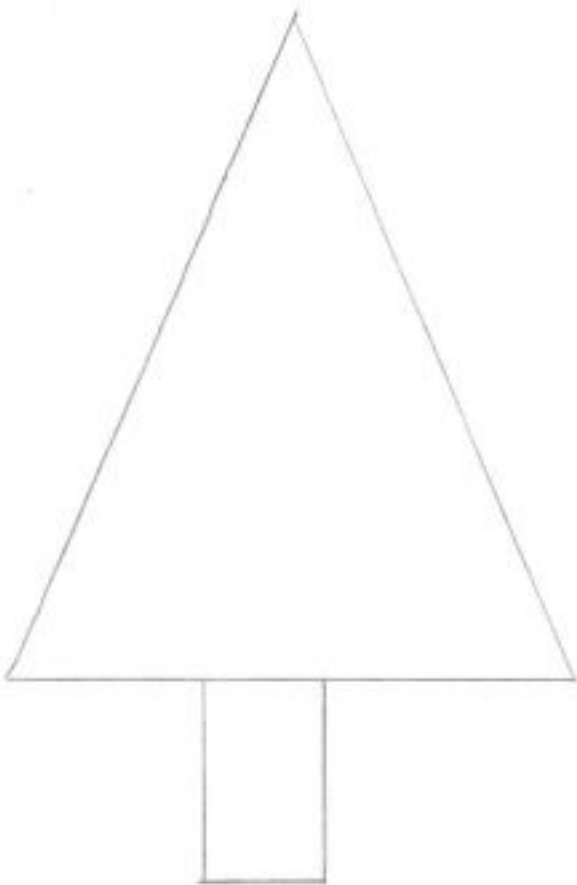
Připravila: Kristýna Ouřadová
Tuto stránku doporučujeme vytisknout. ☺

- 1. Vylušti sudoku.
- 2. Dokresli si vánoční stromeček.

1

	3	4	
4			2
1			3
	2	1	

2

Příště: Další číslo vyjde v únoru a bude valentýnské! Přichystáme pro vás zajímavé články, tvoření, recepty, tipy na knížky a mnoho dalšího. ☺

Redakce: Lucie Čemusová, Rozárie Dvořáková, Bára Došková, Eva Valterová, Martina Koulová, Kristýna Ouřadová

Příloha

ŠKOLNÍ KNIHOVNA

Milí knihomolové,

nabízíme vám řadu zajímavých knížek z naší školní knihovničky,

která se bude v průběhu roku dál rozrůstat.

Mrkněte na seznam knih a přijďte si nějakou knížku vypůjčit.

KDY?

Pondělí 7:45 - 8:05

Čtvrtek 9:45 - 10:05

KDE?

Kabinet matematiky - paní učitelka Kombercová

Doporučujeme:

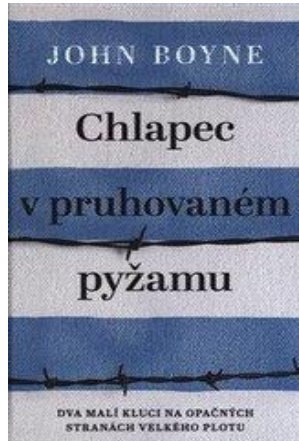
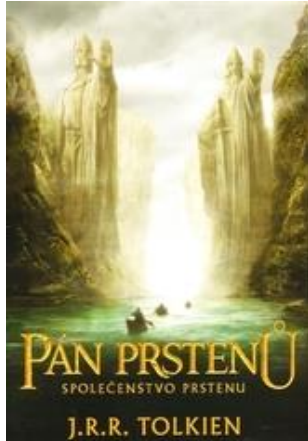
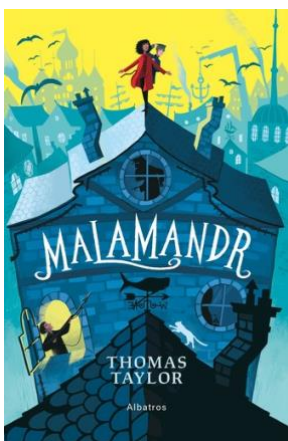
ANNA ZE ZELENÉHO DOMU

- poutavá kniha s poetickým nádechem, která se odehrává v malebného prostředí Ostrova prince Edwarda

MY DĚTI ZE STANICE ZOO

- kniha zabývající se drogovou problematikou, vhodná pro čtenáře na druhém stupni

Čtenářský klub

SEZNAM KNÍŽEK

R. J. Palacio - Neobyčejný kluk

T. L.Hayden - Holka, kterou nechtěli

K. Marshová - Kluk odnikud

Christiane F. - My děti ze stanice Zoo

I. Březinová - Pomeranče v podprsence

J. Gaarder - Sofiin svět

J. Boyne - Chlapec v pruhovaném pyžamu

A. Frank - Deník Anne Frankové

M. Zusak - Zlodějka knih

I. Procházková - Uzly a pomeranče

K. Smolíková - H.U.S. (Hus úplně světovej)

L. M. Montgomeryová - Anna ze Zeleného domu

J. Green - Příliš mnoho Kateřin + Jedna želva za druhou

V. Matocha - Prašina 1 + Prašina 2 – Černý merkurit + Prašina 3 – Bílá komnata

J. Austenová - Pýcha a předsudek

R. Riordan - Percy Jackson – komplet 1. - 5. díl (box)

C. S. Lewis - Narnie – komplet 1. - 7. díl (box)

J. R. R.Tolkien - Pán prstenů + Návrat krále + Hobit + Dvě věže,
+ Společenstvo prstenů

M. Waltari - Egypt'an Sinuhet

A. C. Doyle - Dobrodružství Sherlocka Holmese

J. Otčenášek - Romeo, Julie a tma

K. Čapek - Povídky z jedné kapsy + Válka s mloky

J. London - Bílý tesák

A. Christie - Vraždy podle abecedy

G. Orwell - Farma zvířat

S. King - Řbitov zvířátek

I. Hoth - Komiksová bible

Zd. Svěrák – Povídky + Nové povídky

V. Mrštík – Maryša

J. Mathieu – Ranařky

E. Keret - Létající Santini

T. Taylor - Malamandr

